

A Nemzetközi Ponty Konferencia (Kazimierz Dolny, Lengyelország, 2011 szeptember 15-16) Közös Halászati Politika (KHP) és az Európai Halászati Alap (EHA) reformjával kapcsolatos ajánlásai

Jelenleg folyamatban vannak a tárgyalások az EU Közös Halászati Politikájának (KHP) 2014 utáni jövőjéről és költségvetéséről. Az ütemterv szerint ebben az évben várhatók fontos döntések. A KHP és az Európai Halászati Alap (EHA), az ágazat fejlesztését szolgáló pénzügyi eszköz jövőjével kapcsolatos egyeztetések szinte kizárólag a hálókötrecses tengeri akvakultúrával vagy a szuperintenzív recirkulációs halnevelő rendszerekkel kapcsolatban folytak.

A hagyományos tógazdasági haltermelést, mely igen hosszú időtávon már bizonyította fenntarthatóságát, nem vették megfelelően figyelembe a KHP és EHA reformja kapcsán. Ebből kifolyólag szeretnénk kiemelni a hagyományos akvakultúra néhány specialitását azért, hogy a döntéshozók az akvakultúra e módját megfelelően tudják kezelni a reform során.

A hagyományos pontyos tógazdaságok olyan gyengébb minőségű földterületeken létesültek, melyek mezőgazdasági termelés számára nem elsődlegesen kívánatosak, így ez szélesebb lehetőséget ad a földművelés tevékenységei számára.

Szeretnénk kiemelni néhány főbb eltérést, hogy a KHP reformja keretében a hagyományos tógazdasági akvakultúrát meg lehessen különböztetni az akvakultúra többi módoszatától:

Hagyományos tógazdasági akvakultúra:

- Kontinentális (a szárazföld belsejében lévő) területek kezelésével egy fajgazdag és őshonos halállományt tart fent;
- A helyi lakosság számára magas minőségű, friss és helyben/regionálisan termelt halat biztosít direkt értékesítés keretében;
- Halállomány-megőrzési projektek számára megfelelő népesítő anyagot (halat) biztosít;
- A helyi biológiai sokféleség fenntartását és kezelését segíti azáltal, hogy védett és veszélyeztetett állat- és növényfajok számára élőhelyet biztosít és tart fent;
- Hozzájárul egy adott vízgyűjtő vízgazdálkodásához.

A hagyományos tógazdasági akvakultúra különféle szolgáltatásainak és eredményeinek nagyobb figyelmet kell kapniuk a KHP reformjában.

A hagyományos tógazdasági akvakultúra a megbízható forrásból származó egészséges és helyben/regionálisan termelt élelmiszerral előnyt jelent az Európai lakosság számára.

Közép- és Kelet-Európában a nagyméretű mesterséges vagy természetes tavakkal a hagyományos tógazdasági akvakultúra helyszínei valójában a biodiverzitás fókuszpontjai. Az akvakultúra eme formája – a fenntartható működési gyakorlat miatt – kulcsfontosságú az élőhelyek

fenntartása és fejlesztése szempontjából. Mindazonáltal a környezetvédelmi szabályozásból fakadó korlátozások valós gazdasági terhet rónak a hagyományos tógazdasági akvakultúrára, amely teher a vállalkozások gazdasági életképességét rontja. A halastavi élőhelyek kiváló környezeti állapota elveszhet a hagyományos haltermelő vállalkozások eltűnésével, ezért a jelenleg védelem alatt álló és a hagyományos édesvízi akvakultúra számára rendkívül nagy veszteségeket okozó jelenleg védett fajok, mint pl. a kárókatona, vidra, gémeke vagy hódok elleni fellépés elkerülhetetlen és azonnali intézkedéseket igényel.

A hagyományos tógazdasági akvakultúra valós és jelentős szolgáltatásokat nyújt a lakosság számára a vízi erőforrás gondos hasznosításán keresztül. A mesterséges vagy természetes tavak a víz visszatartását, tápanyag hasznosítást, valamint a helyi klíma és tájkép javítását egyaránt jelentik. A hagyományos tógazdasági akvakultúra vállalkozásai számára közvetlen támogatás szükséges tevékenységük fenntartásához. Ezek a farmok a helyi közösségek számára fontos szolgáltatásokat végeznek.

Az EHA-nak a jövőben figyelembe kell vennie és alkalmazkodnia kell a hagyományos édesvízi akvakultúra speciális igényeihez. Kérjük, hogy egy külön fejezet foglalkozzon ezzel az akvakultúra ágazattal. A következő pontok megfontolása szükséges:

- Az EU egyik célja a mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások (KKV-k) támogatása. Ennek meg kell jelennie abban is, hogy az EHA támogatások felhasználásának, kifizetések és ellenőrzések adminisztrációs terheit e vállalkozások adminisztrációs képességeihez igazítják.
- A hagyományos tógazdasági akvakultúrában termelő vállalkozást megfelelően díjazni kell azokért a fenntartható regionális szolgáltatásokért melyeket a helyi közösség számára biztosít.
- Foglalkozni kell az állatok által okozott károk pénzügyi megtérítésének kérdésével.
- A hagyományos tógazdasági akvakultúra helyszínei gyakran elmaradott vidéki területeken található, így ezeket továbbra is „halásztól függő területek”-ként szükséges kezelni. A fenntartható halgazdálkodási gyakorlat fennmaradása és támogatása miatt a pénzügyi hozzájárulásnak össze kell kapcsolódnia más területekkel is, mint pl. ökoturizmus. Ez a fejletlen, halászzal foglalkozó térségek számára új gazdasági lehetőségeket is nyit.
- A tógazdasági akvakultúra ágazat számára alkalmas képviselőt kell biztosítani (pl. Tógazdasági Akvakultúra Tanácsadó Testület).